

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f
 Fél évre . . . 5 K — f
 Negyed évre . . . 2 K 50 f
 Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
 = Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza

A városok ügye.

Mozgalmas napja volt e hó 10-én Szombathely városának. Országos, nagyfontosságú érdekek képviselői költöztek e napon falai közé: a rendezett tanácsú városok polgármesterei tartották ez évi közgyűlésüket. Mintegy 200 városi kiküldött vitatta meg a városok áldatlan helyzetét, szólott hozzá az ezt javítani akaró tervekhez.

Nagyfontosságú ügy a városok ügye. Jólétük, fejlődésük szoros kapcsolatban áll minden nemzeti, minden állami érdekekkel. Mondhatjuk egy jobb jövő záloga. A bennük folyó élet mozgalmassága, rendszeres, szabályozott volta az egész ország szellemi, gazdasági, sőt állíthatjuk, politikai életének is hévmérője. Aki az ország ütőerén tartja kezét, aki közállapotjaink hű képét akarja megörögzíteni, aki a nemzeti lét nagy problémáival foglalkozik, annak nem kerülheti ki figyelmét azon hatalmas szerepnek a méltatása, mely a független, gazdag, boldog Magyarország megteremtésének munkájában a városokra jut.

A közgazdaság, a szellemi haladás, az ipari, kereskedelmi érdekek gócpontjai ma már a városok. Oly tényezők, melyeknek nagy szerepükhöz méltó fejlesztését a közérdek minden ága sürgeti, követeli. Fejlesztésük természetesen két tényezőnek:

az államnak s a városoknak egymáshoz való viszonyától függ első sorban. A kölcsönös megértés, a városok jövő hivatásának szemmel tartása, áldozatkészség az állam részéről, a nyújtott eszközök megfelelő felhasználása a város részéről, ezek volnának körülbelül biztosítékai a haladásnak, az okszerű fejlődésnek. Az állam maga nem zárkozhatik s nem is zárkózik el ez irányban érzett kötelezettségeinek teljesítése elől. Tanubizonyságát adta a két millió koronás állami hozzájárulás megszavazásával. Lassan-lassan elérkezik az az idő, melyben az ilyenmü áldozatok nem a szükségszerűség következményei lesznek, hanem célszerű beruházásként a jövő biztosítására fognak szolgálni. Ehhez azonban idő s mindennek felett pénz és nem csekély pénz lesz szükséges. Az állam vezetőségének be kell látni, hogy végre a produktív befektetések eszközésével is próbát kell ez irányban tenni. Nem lehet kétség az iránt, hogy ez bekövetkezik és pedig rövidesen. A haladás jegyében él az egész világ. A szükségszerű fejlődés elé kinai falat emelni nagyon, de nagyon naiv próba lenne, mely csak annál több irányu s annál terheőbb kötelezettséget róna az államra.

Az államnak szükségszerű, vagy a belátásos politika folytán való közreműködése el nem maradhat. Hanem hát ott van a

kemény diónak a másik fele: a városoknak a kötelezettsége a fejlődés előmozdítása és biztosítása tekintetében. Meg van-e városokban külön-külön és együttvéve az erő, az eszköz, az akarat ahhoz, hogy betudják — az állammal összhangban — váltani azokat a reményeket, melyek a jövőben való hivatásukhoz fűződnek? Képes-e mindegyik város belső ügyeit oly módon vezetni, hogy vidékének népe, mely rá van sok tekintetben utalva, benne lássa azt a központot, mely a vezetést ipari, kereskedelmi, közgazdasági, szóval minden tekintetben, még politikailag is igényelni hivatott? Erre minden város külön-külön maga adhatja meg a feleletet. Amelyikben van életerő, annak most a legfőbb ideje, hogy életre ébredjen. A munka, a pezsgő haladás mozgalmas korszakát éljük. Egy lépés veszteség az izgalmas versenyben, nagy elmaradást jelent. A városoknak kezében van a haladás egyik fontos eszköze: az intelligens, haladásra képes lakosság, csak bele kell önteni városukkal szemben fennálló kötelezettségük tudatát. A még hiányzó anyagi eszközöket pedig ki kell csikarni az államtól. Így a városi intézmények okszerű helyes fejlesztése mellett — ha rátermett vezetőség van — mérföldes lépésekkel be lehetne hozni a multban elvesztett, haszontalanul, károsan elfecsérelt időt.

A Jóska meg a Mariska.

A Csiperkefű Obetkó Jánosék — no ilyen névvel se lett még ur jóra való ember — viszik a Jóska fiut a városba. Diák lesz a tanítók Jóskája. Vagy heten sivalkodnak a borzas gyermekek a kétszobás tanítói lakásban. Jut is, marad is belőle. El lehet egyet vinni. Hátha előtalálja valahoi a szerenésjét a gyerek abban a rengeteg városban. Jól teszik, ha viszik. No, ami azt illeti, esze van a gyerekeknek, több, mint az apjának. Ugy elszavalta a záróünnepélyen azt a Talpra magyart, hogy a vót birónak a könnye is kiesordult.

Ilyenféle szóbeszéd járja már egy hete Moeolyáson, amióta Obetkó tanító ur megegyezett az öreg Kákó Jánossal, hogy befuvarozik vele meg a fiuval a városba, két forint hetven krajcárért, meg a vámért. Egy kis áldomást is fizethet a tanító ur a révnél, ha egy kis böcsület van benne.

Hát elmegy a Jóska. El is kezdte a készülődést már napokkal az indulás előtt. Ez abból állt, hogy az asztalnál minden ételből kétszer kért. Ha azt mondták neki: „Elég volt, amit kaptál“, — akkor menten elpityeredett.

— Majd adna még édes anyám, de már akkor késő lesz . . .

A gyerekeknek megeibálta a fülét. Ha protestáltak ellene, érzékeny hurokat pengetett:

— Majd jó lennék még, de már akkor késő lesz . . .

Egyik este odamászott hozzá a kis Pizze leányka.

— Jóska, én neked adom a zöld bádoggennát.

És csakugyan előkotorászta a drága jószágot a kis piros zacskóból, amit még éjszakára is a nyakába hagyott, hogy drágaságait el ne szedhessék. Akadt a zacskóban öt darab gömbölyűre esiszolt kapókövecseke, egy rozsz fog, amit Német Gyula egy esztendővel ezelőtt éktelen visitozás közt rángatott ki a Pizze szájából; egynéhány fületlen gomb, piros és kék üvegcserepek, amiken keresztül gyönyörű szép az ég, azután egy kilyukasztott bareckmag, ez kell a brugóhoz; egy régi porcellánbabának a balfüle és a jobb sarka. Mit mondjak még? Volt ott minden. De a főkinés, az irigyelt, ezerszer kuncogott, de soha oda nem adott díszpéldány: a zöld bádoggenna volt. Hogy Pizze milyen uton jutott hozzá, ez titok a mai napig. Szent igaz, hogy megvolt, létezett a zöld bádoggenna. Egy szántani példa kidolgozása volt az ára annak, hogy messziről nézhessék. A kezébe nem kapta földi lény. Pizzenek egypárszor betört orra, egypár-

szor az iskolába felejtődött miatta, mert az irigy békák beadták mindenért, de a penna az ott zöldelt a piros zacskóban, nem jutott hozzá senki sem. És most ő maga följánlotta, sőt ki is bontogatta a zacskót, kivette, háromszor megforgatta tenyerében, egyszer megsimogatta, visszatette a zacskóba, de megint csak kivette és tényleg odanyújtotta:

— Neked adom a zöld bádoggennát.

Jóskának elfacsarodott a szive. Hohó, mégis csak nagy dolog lehet az ő elmenése.

— Te meg akarsz csinálni.

— Akármilyen legyen, ha visszakérem vagy visszazalopom. Te már ugyis elmegy.

Sokáig szótlánul bámultak kifelé az ablakon. Egyszer csak Jóska megszólalt:

— Az Ehrmann Mili nem úgy mondja: hód ő azt mondja: hold. Osz azt mondja, Miskócon mindenki úgy mondja: hold.

— Ott mindent másképp mondanak, azt mondja a Mili, — tóditotta a Jóska.

— Mili csak hazud, ő azt hiszi, neki mindent elhisznek, mert ott jár a polgáriba.

— Majd megtudom én is, — így a Jóska és megint keservesen elszorult a szive.

Másnap megegyeszen elment a Fáy-kastély felé. Állt sokáig a mogyoróbokrok alatt. Feje megbódult a rengeteg nagy kert ezer rózsájának

Igen fontos dolog a városoknak egyéredű ügyeiben követendő egyöntetű eljárása, állásfoglalása. Az egyesülésben mindig nagy erő rejlik. Csak az egyesülésnek nem szabad elnyomni az egyes tagok egyéni jogait. A városoknak bármelyik közös érdeke is a város igényei, anyagi és egyéb helyzete szerint más és más módon való eljárást ír elő.

A városok polgármestereinek kongresszusán láttuk az egyesülésnek immáron nem csekélynek mondható eredményeit. Most érdeklődéssel tekinthetünk az elé, vajjon mily eredménnyel, mily ügyességgel fogják a közös erővel elért s még elérendő előnyöket a városok egyenként a maguk hasznára fordítani. Mert ez az egész haladás kulcsa! Aki a megszerzettet ügyesen meg tudja tartani, haszonnal tudja forgatni, csak az boldogul. Ebben az esetben pedig sohasem szabad szem elől téveszteni azt, hogy a városok jövő helyzetének megalapozása nagyon fontos, vitális állami és nemzeti érdekeket van hivatva támogatni s hogy épen ezen a ponton kell a közös és egyéni érdekeket úgy összeegyeztetni, hogy belőlük úgy a városok, mint a magyar nemzeti állam java sértetlenül ragyogjon elő!

Erkölcsei lezülles.

Irta: Pallos Árpád.

Ha kiszáradt, korhadt, erdő nedvétől pudvás, kidült sudárfát vizsgálunk s ha sóhajtozva látjuk a nemrég még égnek meredő szálfenyőt siralmas állapotában, bizonyos fájó érzélem vesz erőt rajtuk az elmulásnak, a nagyság leromlásának láttára.

Ha a magyar közéletet, a magyar társadalmat ilyen vizsgálódásnak vetjük alá, épen ilyen le-sújtó, ilyen szomorú tapasztalatokra kell jutnunk. A sudárfa ott fekszik a közélet szennyes moesarában, annak büzhödt nedűjétől rohadva, pudvás daganatai ha feltáru'nak, undorító sebhelyeket mutatnak, melyek már operative is nehezen gyógyíthatók. A közéleti szereplők erkölcsi leromolva, a társadalmi érintkezési formák elzülve,

illatától. Leste a nagyságos kisasszonyokat, akik nagyon fehérek és nagyon vékonyak voltak. Az ámbitus nyílt és Jóska elszaladt.

Már a Törő-malom alatt lihegett, mikor visszazsanézett. A Törő-malom járt. Sebesen forgott a megfeketedett, zöldmohás vizikerék. A nagy kendertörő bunkók ritmikusan zuhantak le. A hátrakötött fejű asszonyok ügyesen forgatták a különös szagu kenderesomókat; sohasem esápták el a kezüket, pedig mindig beszélgettek.

Szemben a malommal a kőfejtők csákánya esattogott. Jóska gyerek el nem unta nézni őket. Olyanoknak látszottak alulról, mintha törpék lettek volna. A sok-sok gyermekese körülrajzotta a Jóska göndörhaju fejét, csak azt nem értette, hogy hová lett a törpék hosszu, földig érő szakála.

A hegy alatt csendben huzódott meg a kis Lator falu. Volt benne vagy harminc kis fehér ház. A háta mindnek a hegyoldalhoz támaszkodott. Ott lakott a Jóska nagyapja a középe táján, a zöld rác-esal elkerített kőkereszt mellett.

Ejnye, de jó lenne kimenni. Kimenni még egyszer, fölászni a nagy eperfára, vagy leülni a ház előtt a nagy kockakőre, ahol olyan sokszor próbálta Jóska titokban a füttyörészést. Csucsoritotta a száját, jobbra-balra huzta, de nem ment biz az sehogyan sem. Pedig a Kocsis

mindenk a saját önön céljaiért minden megengedett és meg nem engedett uton tülekedve küzd az erkölcs, mely a költő szerint minden ország támasza és talpköve, nincs sehoh. Társadalmunk, mint Mahomed koporsója ég és pokol közt lebeg, minden peroben a lezuhanás veszélyének kitéve.

Szenzációs leleplezésektől büzhödt a napilapok hasábjai. Gazdag, értékes gyógytárak tulajdonosai összeszövetkezve, hivatására esküt tett, diplomás emberekkel, orvosokkal, kik beteg emberek humánus gyógykezelését tüzték ki szent életől-juknak, megkárosítják azon intézményeket, melyek testi épségünk jókarban tartását, megrokkant munkás testvéreink betegségeik alatt való ellátását szolgálják. Teszik ezt nem a létért való küzdelem nehéz harcának puskaporos levegőjében, nem a megélhetés keserves gondjainak könnyítésére, hanem a selyemmel falazott, főuri lakások perzsa szőnyegeivel fedett pamlagain, a nagyuri kényelem ezer meg ezer raffiaált berendezésin. Teszik, hogy megkeressék a benzint automobíjukhoz, teszik, hogy piperecikkek nagy számláját kiegyenlíthessék.

Csalnak, hogy meggazdagodjanak, becsapják a közt, az egész társadalmat, mely tisztelettel tekint reájuk, a tanultakra, a gazdagokra, a bizalmat sugárzóakra. Teszik ezt abban a biztonságban, mely közéleti züllöttségünket leginkább s legszomorubbán jellemzi, abban a tudatban, hogy a nagyok, a hatalmasok kivéve a törvény sujtó igazsága alól, teszik abban a hitben, hogy a törvényt a szegénynek, a gyöngének kell esapni respektálnia, a hatalmas azok felett áll s a törvénykönyv rideg betűi csak az ő védelmére szolgálnak.

S tethetik tényleg bátran. Százezer koronákra rugó kárt okoznak hatalmas patikárosok az államnak azzal, hogy a sacharint hihetetlen mértékben csempészik tiltott utakon, az azokra szükségeltetőknek s mikor valahogyan kis büntetést szab rájuk, úgy látszik véletlenül, elnézésből, hivatalbeli kötelességtudásból, akkor jön a többség feledékenységé vagy elnézése, mely a milliomos gyógyszerészekre fejenként 200, mond 200 korona pénzbüntetést szab ki oly büntért, melyért más országban a rideg börtön falait kellene őrizni.

Akkor azután jönnek sorra, jönnek rendre azok a gyógyszerészek, azok az orvosok, kik hamis receptekkel igyekeznek megkárosítani a munkásbetegségélyző pénztárat, az egyetlen, valóban humánus intézményünket, hogy amugy is busás jövedelmeiket, ha kis mértékben is szaporíthassák.

Minő nagyfoku erkölcsi lezüllesnek kell az ilyen társadalmat jellemeznie, hol a nagyok, a hatalmasok azt tekintik virtusnak, ha a közt, az államot, a társadalmat mennél élénkebben, mennél fájdalmasabban megkárosíthatják. Minő nagy

Ferkó az is csak úgy esücsörített, mégis úgy szólt neki, hogy csak úgy hasított.

Már a török gödrök szélén hasalt a Jóska, mikor szembe jött rá a nagyapja.

— Nagyapám, oszt igazán mind idebujtak, mikor jöttek a törökök? Az asszonyok, meg az emberek, meg a gyerekek mind? Oszt elfértek, oszt hol aludtak, oszt mit ettek? Mikor jöttek ki? Nem látták meg őket? Hát azok a törökök nem néztek le a földre soha?

— Be vót ám ez takarva felülről zöld galyakkal. De nem is maradtak ám itt, akik idebujtak, hanem csak mentek, mentek tovább . . .

— A sötétbe?

— Gyertyát vittek magukkal . . . Addig mentek, amig az egri várba nem értek. Mert innen a latori vár alól el lehet ám menni az egri várba a földalatti folyosón . . .

— Most is nagyapám? . . . Én el megyek nagyapám . . .

— El ám hónap a városba.

Csendesen ballagtak vissza a falu felé. Ujnak, csodálatosnak tetszett most ez a falu a Jóska gyerekeknek. Most, hogy távozóban volt, valahogy jobban tetszett. Nini, a Sztankovicsék házán gólyafészek van. Az öreg Pincés Jánosék kapuja fölé ez van bevésve: „Az Ur nevében, az Ur kezében!” Milyen szép ez a Mocsolyás!

foku erkölstelenségnek kell ott uralkodnia, ahol az ilyesmik, ilyen társadalmi emberek által elkövethetők.

Szinte undor, erkölcsi tisztatlansági érzet vesz erőt az emberen, ha társadalmi életük eme jelenségeit figyelemmel kísérik. Irigyeljük azt az egyszerű tót napszámost, ki nyugodtan, minden hazafias érzélem nélkül ül a kivándorló hajóra, hogy szebb hazába vitorlássék, hol nemcsak a munkának adják meg a kellő becsületet és ellenértéket, hanem ahol a hatalmasok is érzik az erkölcesel szemben való kötelességüket. Ahol nem a pénz, a vagyon a domináló hatalom, hanem a becsület, a közéleti erkölcsök tisztelete ad erőt és hatalmat az érvényesülésre. Ahol megtörténhetik az, hogy amikor egy Andrew Carnegie 600 millió's jadamányából épült egyetem megnyitására invitálják a köztársaság elnökét, az a meghívást azzal hártíja el magától, hogy az amerikai köztársaságot apró borralalókkal lekonyerezni nem lehet.

Ahol a 600 millió's borralalók sem érik el céljukat, ott a közéleti erkölcsök megóvatnak az olyan rothasztó erjedéstől, mely a mi társadalmi s egyben politikai életünket jellemzi.

Szomorú perspectiva nyílik élénk jelenségek láttára s csak az vidít némiképen fel e lesújtó események láttára, hogy lesz ez még amugyabban is a magyar haza és a magyar nemzet legyobb dicsőségére.

A közigazgatási bizottság ülése.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága mult héten tartotta meg október havi rendes ülést Árvay Lajos alispán elnöklete alatt.

Az ülésen a bizottság tagjai közül, elfoglaltságuk miatt, kevesen jelentek meg. A választott tagok közül csak Koller István, Bosnyák Géza és Tripammer Gyula voltak jelen.

Az ülésnek érdekes tárgya alig volt. A szakelőadók jelentéseit vették tudomásul és folyó ügyeket intéztek el.

Már hetekkel előbb hire járt, hogy dr Szász Gerő kir. ügyész a miniszter utasítására ezen az ülésen fog válaszolni a közigazgatási bizottságnak azon felterjesztésére, amelyben a rabok által művelt kertek, a terményeknek elárúsítási módját, a foglyoknak a kertbe való tömeges kísérését kifogásolja.

Az ellentét abból sarjadt ki, hogy az ügyesség azt az ugyszólván százados gyakorlatot, amely szerint a vármegye tűzifáját a rabok vágták fel, beszűntette.

Dr Szász Gerő kir. ügyész bele is fogott a válaszába s úgy látszott, hogy érdekes vita fejlődik ki az alispán és kir. ügyész között; de Koller István indítványára a kérdés tárgyalását, tekintettel a megjelent tagok kevés számára, a jövő ülésre halasztották.

A tanítóné a kis kapuban állt. Piros babos kendővel volt hátrakötve a feje. Egyik kezében a fejőszajárt tartotta. A másik kezével kötényét emelte és félig eltakarva vele az arcát. Tán, hogy a leáldozó nap ne süssön a szemébe. A Jóska gyerek esztendőök során keresztül mindig így látta maga előtt; így, ahogy ott állt a kis kapuban és jószágos, fehér szép oreája kivált a kék kötény alól . . .

Mire az iliatos tej esobogott, habzott a fehérre surolt sajtárban, azt mondja a tanítóné:

— Aztán édes fiam, Jóska, jól tanulj. Szégyent ne hozz rám, mert azt se mondom, hogy fiam voltál. Aztán a városban nem szabad meztláb járnai, mert akkor kinevetnek, azt mondják: kóduš gyerek vagy. A cipődet azért nekem ne nyuzd el; annyit mondok, hogy karácsonyig kitarson. A városban nem szabad az utcára kiülni, mert fellöknek. O t mindig sietnek. Az utcán ne andalogj és ne köszönj mindenkinek, mert azért is kinevetnek. Aztán ne báméskodj mindenne, mint a búbeci, mert azt mondják, számár vagy. Ne kérdezz az utcán senkitől semmit, ne szológass meg más gyerekeket, mert ott, mondom neked, mindig sietnek, sietnek, oszt ugy sem felelnének . . .

Jóskának a szivét megmarkolta egy kéz és görosösen összeszorította:

Az alispán jelentette, hogy szeptember hó folyamán a csendőrség 102 esetben teljesített nyomozó szolgálatot. Kiderített 109 büncselekmény s a tettesek feljelentettek a büntető bíróságoknál. Letartóztatásba helyeztetett 28 egyén.

A kir. járásbírók hatáskörébe tartozó kihágás 14 esetben fordult elő. Feljelentve lett ezekért 27 egyén. A közigazgatási bíróságok hatáskörébe utalt 240 kihágási eset miatt 632 egyén jelentetett fel s letartóztatásba helyeztetett 36 egyén.

Tűzeset 17 fordult elő. Az összes kár 102 513 K, amelyből biztosítás által megtérül 16 441 K, maradt fedezetlen kár 86.072 K. A tűz keletkezésének oka 7 esetben gondatlanság, 5 esetben gyújtogatás, 5 esetben kideríthetetlen volt.

Amerikába szülő utlevél 26 drb lett kiállítva. A kivándorlás nem mutat emelkedést.

Népoktatás. Kir. tanfelügyelő jelentette, hogy szeptember hónapban a miniszter a sümegi kisdudovoda műszaki okmányait felülvizsgálta s azoknak kivétel végett leközölte. A csabrendeki érdekesség által az állami iskola elhelyezésére felajánlott telket, tekintettel a nagy magassági különbségre s a sziklás altalajra, iskolaépítésre alkalmasnak nem találta. A rendelkezésére bocsátott teleknek hasonló kiterjedésű és sík fekvésű telekkel való kicserélése iránt a miniszter tárgyalást rendelt el.

Szeptemberben elnökölt kir. tanfelügyelő a Julián iskolák és a magyar államvasutak horvát területen fenntartott iskoláiban alkalmazott tanítók horvátnyelvi póttanárképzését.

A járási főszolgabíróval helyszíni tárgyalást tartott a bazitai községi előjárósággal és iskolaszékkal az iskolának ideiglenes kitaroztatása s az iskola dologi viszonyainak megállapítása iránt. Meglátogatta a paláni elemi iskolát; átvette a pusztaderesi iskola új épületét; értekezletet tartott Alsólendván a polg. fiúiskola mellé emelendő tornacsarnok ügyében.

Miniszter a csáktornyai állami leányiskolával kapcsolatos internátus tizenötévi bérletét jóváhagyta s az évi 3000 K bérösszeget folyósította.

A „Dunántúli Közművelődési Egyesület” három Horvátországba elszármazott magyar leány 600 koronás nevelési segélyt jóváhagyta.

Közegészségügy. A t. főorvos jelentette, hogy szeptember hónapban az időjárás hűvös és csapadékos volt, a hónap vége felé azonban száraz, meleg és éjszaka ködös jelleget öltött.

A felnőttek közegészségi állapota változatlanul jó volt. Kevés számú váltóláz s az emésztő szervek hurutos bántalmai észleltek leginkább. A hasi hagymáz néhány esetben szörványosan fordult elő.

A gyermekek közegészségi állapota javult;

— Édes anyám, nem mék én abba a városba.

— Elmész biz' te fiam, mert ha itt maradsz, akkor is csak számár leszel . . .

A tanítóné a tejet szűrte el mázos hevesi bögrébe, a Jóska gyerek pedig ott bujdosott a kertek alatt. A Gábor Laciék kis Mariskáját leste. A szőke Marist. A kis, feketeképű, ibolyaszemű hetyke Mariskát. Sokáig várt; nem akart elmenni, míg a Mariska ki nem jön. Gyerekszíve hevesen dobogott és majd kiugrott a háziszóttos ing alól, amikor megjelent a küszöb előtt a jól ismert árnyék.

— Mariska te.

— Mi kell.

— Mariska te, hajnalban máni megyek.

— Mész? — és lassan begyeskedett kifelé.

A kerítés alatt esörgedezett a kis patak, aminek télen-nyáron langyos volt a vize. Leültek a patak partján és roppant egyszerű dolgokat beszélgettek, a kis Maris és Jóska.

— Én fogok neked levelet írni, Mariska. Olyan rózsás levelet fogok neked írni, amelyet Erzsébet néni küldött a katonaságtól a Balog Ferkó bácsi.

— Te Jóska, oszt te is ugy mondd majd a hódát, hogy hold?

— Én bizony nem mondom: hold . . .

a fertőző megbetegedések apadtak. Leginkább bélhurutos betegségek fordultak elő.

Fertőző bántalmak közül előfordult: ronesoló toroklob 20, hasihagymáz 29, vörheny 7, kanyaró 45, hökhurut 9 és vérhas 1 esetben.

Rendőri boncolás teljesítetett 1 esetben; külső hullaszemle volt 9; súlyos testi sértés bejelentetett 8.

Öngyilkossági kísérletet Halász Ferenc 24 éves szentbalázi lakos követett el. Öngyilkos lett három egyén. Egy phosphort ivott, egy vízbe ugrott s egy agyonsította magát.

Véletlen szerencsétlenségnek három ember esett áldozatul. Egy vízbe fult; a másikon szekér ment keresztül; a harmadik gombamérgezés folytán halt meg.

Szerencsétlen születés két esetében volt orvosi beavatkozásra szükség. Egyik esetben az anya, a másikon a gyermek élve maradt.

Elmekórnak egy esete képezte hatósági beavatkozás tárgyát. A beteg házi ápolás alatt hagyatott.

Hét évnél fiatalabb gyermekek gyógyittatása 35 esetben lett elmulasztva. Emiatt az első fokú hatóságok 11 esetben felmentő s 17 esetben elmarasztaló határozatot hoztak.

A halál valódi okának megállapítása végett két esetben teljesítetett boncolás.

Kolera gyanu miatt felborcoltatott Jerits István 4 éves murahelyi gyermek hullája. A vizsgálat nemleges eredménnyel járt, amit megerősített a koleralaboratoriuumi vizsgálat is. Felborcoltatott még egy fuvaros hullája, kinél bordatörés és májrepedés állapított meg.

A nagykanizsai városi tisztviselő orvos az általános vizsgálatkor 10 trachomás esetet talált, akik közül kettő kórházban ápolatik, nyolc pedig a városi orvos által kezeltetik.

A kolera elleni védekezés terén minden lehető óvintézkedés megtétezt. A főorvos a Balatonföldre és Esztergályon felmerült koleragyanus eseteket személyesen ellenőrizte.

Állategészségügy. Az állategészségügyi viszonyok rosszabbodtak, mert bár a hivatalból jelentendő betegségek közül az ivarszervi hólyagos kiütés nem fordult elő, az egy községben előfordult rühkór pedig a hó folyamán megszűnt, a sertésvész és ragadós száj- és körömfájás azonban nagyobb területen jelentkezett. Dacára az érvényben levő legmesszebbmenő óvintézkedéseknek, amennyiben a vészkerület immár az egész sümegi, zalaszentgróti, pacasai, kecskethelyi és tapolezai járásokra ki lett terjesztve, amivel együtt a hasított körmű állatok forgalma is korlátoztatott, az állatvásárookra pedig a vészkerületből a felhajtás betiltatott, nem sikerült a ragadós száj- és körömfájás terjedését megakadályozni. Nem tagadható el azonban, hogy a betegség terjedésére a nagy esőzések is befolyással voltak. Így a megáradt Zala folyó ei-

— De azt muszáj ám . . .

— Az a Mili az egyszeribe is nem mondja ám, hogy nyócszor nyóce, mert azt ugy kell mondani, nyóleszor nyole . . .

— Nem muszáj azt mondani . . .

Jóska a talpát bele-beleértette a langyos vízbe és lassan kavarta a vizet. A másik oldalról nagy tekete szederbokor-ág hajolt át. Néha leesipentettek róla egy érett szemet . . .

A pallón lassan tipegett át némely vászonkendős nyanyó, akik áhitatosan köszöntötték egymást:

— Adjon Isten jó éjszakát.

Az égen szürkés-kék felhőben uszott a hold. Meg-megállott egy felhőgomoly tövében és olyankor a képe ott uszott a esörgedező vizen, Jóska és Maris lábainál. Jóska letört egy ágat a fonott kerítésből és meg-megbökte a teli képét. Olyankor nagyon furesa lett és nevettek rajta, de mindjárt elhallgattak. A nevetés helyett jobb lett volna sírni, de maguk sem tudták, miért.

— Nekem adta a zöldbádóg-pennát a Piszé, — szölt hirtelen Jóska.

— Örökre?

— Örökre. De én neked adom, ha sohase mutatod senkinek.

öntötte a pacasai járáshoz tartozó Zalahosszúfalú község legelőjét és az iszapos ár magával ragadva a fertőző anyagot, a betegség Zalaapáti, Esztergály és Zalaszabar községek marhaállományára is áterjedt.

A hivatalból jelentendő betegségek a következőleg voltak elterjedve:

Lépfenevel a hó elején 11 község volt fertőzve, a hó folyamán megállapított 5-ben, megszűnt 5-ben, fertőzve maradt 11 község.

Ragadós száj- és körömfájással a hó elején 11 község volt fertőzve, megállapított 16 községben, fertőzött maradt 27 község.

Rühkórral egy község volt fertőzve, amely a hó folyamán megszűnt.

Sertésorbánc a hó elején 28 község volt fertőzve; megállapított 8 községben, fertőzve maradt 29 község.

Sertésvéssel a hó elején 64 község volt fertőzve, megállapított 24-ben, megszűnt 11-ben, fertőzve maradt 82.

Mindössze tehát 120 község volt fertőzve a hó elején; a hó folyamán 53 községben állapított meg fertőző betegségek; viszont véssmentessé nyilvánított 24 község; a hó végén tehát fertőzve maradt 149 község.

Azon betegségek közül, amelyek nem képezik hatósági intézkedés tárgyát, sümegi, pacasai és alsólendvai járások területén a sercegő üszök, a novai járásban a lovak szájfájása, azonkívül mirigykór, gümőkór s felfuvódás fordultak elő. Védőoltások lépfene, sercegő üszök és sertésorbánc ellen 11 gazdaságban eszközöltettek.

Az állatvásárok forgalma, a ragadós száj- és körömfájás miatt, általában lanyha volt.

Tarlózás a hétről.

(Az utcák fái.) Peregnek a fákról az őszi levelek! A zugó őszi szél meg hajítja őket tova, a poetai érzelmű ifjú óriások pedig irnak rosszabbnál rosszabb verseket az őszi hervadás bájos témájáról. Az egerszegi fák sem kivételek, ők is hervadó leveleket hullatnak, ágaik rövidesen levéltelenül, csupaszon meredve tűnődnek a mulandóság felett. Mikor látom őket, még sem a hervadás, az elmúlás gondolata suhan végig agyamon. Nem; egész más gondolataim támadnak, mikor ezeket a borzalmasan össze-vissza esonkított fatörzseket látom utca-szerte. Ezek a nyomorékok ime aethetikai szempontból lőnek ilyenekké silányitva. Valamikor láttam egy könyvben két képet egymás mellett: egy kínai nő lábát ábrázolta az egyik cipőben, a másik pedig mezitláb. Szinte megborzad az ember, ha a formás kis lábat így megpillantja. Csonkítással egész nyomorékká teszik a lábat csak azért, hogy cipőben piciny, formás alakja legyen; — az természetesen mellékes, hogy a

— Nem, nem mutatom.

A drága jószág előkerült a nadrázsebből és eltűnt a Mariska kendő-rojtjai között. A pitvar felől hivatogólag hangzott:

— Mariska-a . . . Mariska te?

— Hínak, engemet hínak . . .

— Mariska, gyere bé . . .

— Mán én bemegyek, Jóska . . .

— Bemész?

— Hínak . . .

Fölkállt és köszönni is elfelejtett . . . Fölkapaszkodott a kerítésen és kiesi alakja átsurrant a nagy udvaron . . . A zöldbádóg-pennát szoritotta a markába. Édesanyja kézen fogta és vitte befelé. A kis pitvarajtó megcsikordult és nem látszott senki . . . Jóska nézett be a sötét pitvarba, a piros függönyös ablakra . . . Csapkodta a hold uszkáló képét a kis hajlós ággal . . . A viz arcába fröccsent és lepergett róla, mint a könnyesepp. Egyszer csak megjelent a tanítóné asszony is az ajtóban és hivatogólag hangzott:

— Jóska, Jóska te . . . gyere be fiam . . . hónap jókor kell fölkelni . . .

Woman.

szegény kínai nőcske járni nem igen tud s lábát legfeljebb csak mutogatásra használhatja s még erre is csak ha cipőben van. Szakasztott a zalaegerszegi utcai fák esete. Nyírják, vágják, fűrészelik szegényeket, nyomorékká teszik csak azért, hogy szép gömbidomú koronájuk legyen; — az mellékes, hogy alig élnek néhány évig, az mellékes hogy így nem teljesíthetik hivatásukat: nem adnak árnyékot, nem lévén nagy lombjuk, alig lehelnek ki valami oxigént s nem tisztítják a levegőt, nem foghatják fel a port; az is lényegtelen, hogy egész télen sajnálatosan inaesthetikus látványt nyújtanak e-ufos, megkaszabolt törzsükkel, melynek szílette bunkójából kieredt ágacskaik alig vastagabbak egy-egy tűnél. De hát még ezeket is le kell nyesni s az öreg kertész bácsi már előre is megfelelő gyönyörrel gondol a tavaszi gallyazás kised örömére.

Talán a szépzétségi bizottság csak a nyár szépségei iránt fogékony s a télen mutatkozó és látható szépséghibákat nem bírja észrevenni, ha mindjárt az utcán minden tizedik lépésnél beljük bottlik is?!

(A jogi seminariumok.) Uj intézmények virágoznak pár év óta az egyetemi székhelyeken, melyek épen az otthon hallgató „mezei jogászok” ügyeinek könnyítésére s pénzére alapítottak. Kolozsvár a szülővárosa ezeknek a jogi seminariumoknak, melyek hirdetések szerint „nagy hiányt vannak hivatva pótolni”. Ez a hiány azonban nem a közérdekekben található, ez magánjellegű hiány, mely egyrészt a vállalkozók üres zsebeinek, másrészt a tanulmányaikban hűdést szenvedett, de emellett vagyoniilag jól szituált vizsgázók üres fejének megtöltésével nyer orvoslást. A jogász humor, „jogi sanatorium”-nak keresztelte el ezeket az intézményeket, melyek csakugyan betegeket kezelnek, s maguk is beteges jelenségeknek köszönhetik alakulásukat, virágzásukat. Kezdődik pedig ez a betegségi tünet a szülők ambíciójával, mely a nehézfejú gyermekből is tanult embert akar gyuradni, folytatódik a felsőbb nevelési tanterv rendszerének hibáinál s végződik a jogi sanatoriumokban esetleg sikertelenül leguberált százasok siratásán. — Hát, én Istenem, muszáj mindenkinek tanult embernek lenni? De hogy is muszáj! Tudja s hangoztatja ezt minden szülő is — de csak a más gyermekeivel szemben. Tehát minden szülő igyekszik gyermekét taníttatni. A nehezen tanuló, vagy lusta, de vagyonos ifju felvergődik az egyetemre, hol egy-egy vizsga tárgya valóságos könyvtárban alig fér el. A vizsgára nem követelik csak azt, hogy momentán felelni tudjon az ennél többször sem látott jelölt; hogy tanult, vagy tud-e valamit az mellékes. Most aztán ha egy-egy megosontosodott tanári kérdéshalmazt valaki elsajátít akkor egy kis szerencsével — keresztüljutott. Ezt a mindenáron diplomás emberré lenni akarást és ezt a tanrendszerben dúló kórt kezelik a jogi sanatoriumokban s elég szerencsés methodussal — együttesen. A diplomát szerezni óhajtó egyénbe beoltanak egy pár sablonos kérdést s ha tud a vizsgán jó: mert diplomához jut s akkor a tudomány és ész folytonossági hiányai eltűnnek; mert hisz a diplomás ember kaphat hivatalt, ahhoz pedig ad az isten észt is. Ha pedig nem sikerül a vizsga, újra beoltják a pácienst, aki így duplán fizet, ami viszont a sanatorium betegsége: a pénzszerzési vágyon enyhít egy kicsit. Így aztán mindenki jól jár, csak azok a szegény emberek nem, a kiket sorsuk valamikor ilyen sanatoriumi volt növendék tudásának igénybevételére kárhoztat. De hát ezekkel meg ki az ördögnek volna ideje törődni?

(Laky Adolf.) Egy igazi emberbarát a szó legnemesebb értelmében. A hosszú életen gyűjtött kincseket már életben úgy használja fel, hogy az emberszeretet intézményeit istápolja vele. Teszi mindezt titkon, névtelenül, a jutalmakat önmagukban hordó jócselekedetek nagy gyakorlóinak szerényességével. Halálával pedig visszaadja egész milliókra rugó vagyonát oda, a honnan vasszorgalommal összegyűjtötte a köznek, a népnek. Mert az alapítványaiából eredő hasznót az egész ország, a lakosság minden rétege fogja érezni, árvaik, lelenek, vakok, nyomorultak, betegek fogják érezni adományainak jóltevő gyümölcseit. Neve pedig — lassan felédésbe fog merülni pár év múlva talán alig

fog valaki emlékezni erre az egyszerű névre: Laky Adolf. Alapítványai ezek fognak részeseülni, utcait fognak nevével elnevezni — emléke pedig feledésbe megy, mert hát a lüktető élet forgatagában feldöntött emberek nem kérdik meg, ki volt vajjon az, aki talpra segített őket. Elég nekik az, hogy újra talpraállhassanak, a létért való küzdelem nem enged emlékezést, hajtja tova áldozatait, üzi vágja őket s az agyonhajszolt szegény páriája az életnek hogyan bírta időt szakítani arra, hogy levett kalappal álljon meg egy mohos síremlék előtt, melyen egy ilyen semmit mondó, sőt — resteltem kimondani — zsidós hangzású név áll, mint a Laky Adolfé?

(A recept panama.) Megkárosítottak egy intézményt, egy országos, közhasznú intézményt: egy gyógyszerész és egy orvos bűnös összejárásával. Ilyen eset, az intelligens emberek ilyen bűnei mindennaposak. Az intelligens ember másképp elégíti ki pénzvágyát, bűnös hajlamait, mint a műveletlen nép gyermeke. A fejlődött szellemi tehetségek nem elégszenek meg a bűn egyszerű elkövetésével; magasabb rendű bűnöket találunk az intelligens bűnösök rovásán.

Az intelligencia, az ész, a tudomány minden r. finériáját látjuk felhasználni az egyes eseteknél. Az intézmények szervezetének gyengeit a vele ismerős bűnös hajlamu ember saszszemmel látja meg s használja ki. Sokszor egy-egy ilyen bűntény világítja meg a megkárosított testület vagy intézmény hibáit, sokszor egy bűnténynek köszönheti ezek javítását, tökéletesítését.

A szóbanforgó esetben az Orsz. Munkásbiztosító pénztár károsult meg ezidő szerint még meg nem állított összeg erejéig. Az orvos álnevekre recepteket irt s a gyógyszererek árán megosztotta a patikkussal. Hát nincs ebben az irányban semmi ellenőrzés? Az orvos ir receptet s ezek minden ellenőrzés nélkül jutnak a gyógyszerész kezébe s onnan a pénztár fizető asztalához? Ez aligha van így helyesen! Ez csak egy eset, de a leplezett bűnösök országsszerte üzött visszaélésnek mondják. Talán több is ki fog derülni. Maguknak a pénztár orvosainak áll érdekükben, hogy ezirányban történjék valami, ha másért nem a saját reputációjukért kellene nekik maguknak fellépni.

Igaz, közérdek is ez a dolog, de hát az emberi természet subjektivitásában rejtik, hogy még a közügy miveltése is csak az egyéni érdekek szövevényes hálóján keresztül jut mozgató erőhöz.

Polgármesterek kongresszusa.

A rendezett tanácsu városok polgármestereinek országos egyesülete vasárnap tartotta az évi közgyűlést Szombathelyen, a közművelődési ház nagytermében. A kongresszuson Magyarország valamennyi rendezett tanácsu városa képviseltette magát; mintegy kétszáz polgármester és városi tisztviselő volt jelen. A közgyűlésen megjelent Széll Ignác titkos tanácsos, nyugalmazott belügyi államtitkár, Békassy István Vasvármegye főispánja is.

Szentpály István dr miskolci polgármester, elnök nyitotta meg a közgyűlést. Magyarország — úgy mond — nagy átalakulás előtt áll, nemcsak politikai, társadalmi, hanem közgazdasági téren is. Ebben a nagy átalakulásban a fősúlypont kell, hogy a városokra helyezkedjék, mert a városokban tömörül az intelligencia és a közgazdasági élet is erősebben lüktet ott. Midőn a nagy átalakulásból a városok ki akarják venni a maguk részét, első sorban anyagi támogatásra van szükség és midőn állami támogatást kérnek, nem várnak mindent, csak azt, hogy az állam adja meg, ami a városokat tulajdonképpen megilleti. Csak azoknak a jogoknak az elismerését követelik az államtól, amelyek a városok haladását előmozdítják. Ez teljesen jogos követelésük. És midőn a városi tisztviselők anyagi helyzetének javítására törekcszenek, akkor is az a céljuk, hogy a városok haladását mozdítsák elő. (Leikes éljenzés.)

Várhidy Lajos titkár terjesztette elő azután a tanács évi jelentését. A jelentés mindenekelőtt a városoknak nyújtott segítségről emlékezik meg. Az a véleményük, hogy a két millió katonai állami hozzájárulás összegét a rendszeresített állásokra alkalmazott tisztviselők rendszeres fizeté-

sének és lakáspénzének kiegészítésére kell fordítani. Sérelemnek tartják, hogy a tisztviselőket csak a VIII—XI. osztályba sorozhatják be, holott a VII—XI. osztályba volnának sorozandók. Kívánja az egyesület, hogy az állami hozzájárulás összege ne 1916-ban adassék a városoknak, hanem annak legalább is 50 százaléka már a folyó évben. Mindezeket a belügyminiszter elé terjesztették memorandumban; egyben kérték a belügyminisztertől a városi törvény mielőbbi megalkotását is. A városok életerős fejlődéséhez föltétlenül szükséges szolgálati pragmatika, a belügyminiszterium városi osztályának reformja, a nyugdíjügy országos rendezése, a községi takarékpénztárakra vonatkozó törvény sürgős megalkotását is követelik.

A tanács jelentését tudomásul vették. Várhidy Lajos javasolja, hogy a belügyminiszterhez intézendő memorandumban kérjék, hogy az állami segítség alapja ne a közegészségügyi, rendőri, katonai és adóügyi kiadás legyen, hanem ehhez vegyék még a gyámügyi kiadásokat is.

Az állami segítség megosztása tárgyában Korbai Károly zalaegerszegi polgármester szólalt fel:

Teljesen lehetetlennek tartja annak megállapítását, hogy a rendezett tanácsu városok közgazgatásánál mennyi az állami és mennyi a helyhatósági funkció és hogy mennyi költség merül fel az egyiknél és mennyi a másiknál. Ezért általános alapra kell helyezkedni. Azt kell megállapítani, mennyi egy városi adminisztrációval az összes személyi és dologi kiadás és a kettő összegének egy bizonyos hányadát kell megállapítani, mint amely hányadot igényelhetik a városok az állami funkciók teljesítéséért.

Ezután a rendezett tanácsu városi tisztviselők fizetésrendezésére vonatkozóan tett javaslatot tárgyalta. Kívánják, hogy valamennyi tisztviselő az eddiginél magasabb rangosztályba jusson és hogy a tisztviselők előrehaladása ne a VIII—XI., hanem a VII. és XI. fizetési osztályok között történjék. Kívánják, hogy a nagybbrangu tisztviselők ugyanabban az állásban eltöltött 15 év után magasabb fizetési fokozatba automatice menjenek, a kisebb rangosztályu tisztviselők pedig ugyanabban az állásban eltöltött 12 esztendő után szintén automatikus menjenek magasabbra. A helyettes-polgármesterek, főjegyző, számvéző, árvaszéki ülnök a VIII. rangosztályba vétessék, az I. jegyző a IX. rangosztályba, a többi pedig a X-ikbe.

A tanács előterjesztésére a közgyűlés 1000 K pályadíjat tűzött ki egy munka elkészítésére, mely a városi törvény főbb alapelveit ismerteti.

Figyelemre méltó volt Horváth György v. főjegyzőnek Szombathely város rendezéséről és fejlődéséről tartott értekezése, melyben igen szépen domborította ki egy modern város haladásának kritériumait.

Délben bankett volt a Sabariában, hol számos felköszöntő hangzott el.

Munkásgimnázium.

A magyar tudományosság s az ország átlagos műveltségét az önzés és a szegénység akasztották meg utjában. A tudomány mindeddig nem válhatott közkinccsé, mert a felső tízezek és jobbmódúak lefoglalták maguknak. Az alsó néprétegek alig juthattak tovább a betűvetés és olvasás elsajátításánál, minél fogva a munkáselemek úgy anyagilag, mint szellemileg is gyengébbek maradtak, mint a nyugati államokban. S ennek a rendszernek a rovására kell írni, hogy magyarországi iparosainak és kereskedőinek nagyon tekintélyes száma még annyi tudást se szerezhetett, amennyit a foglalkozása megkövetel. S hogy még messzebb menjünk a következtetésekben, a tudomány ily erőszakos elosztásának köszönhejük, hogy iparunk és kereskedelmünk visszamaradt, mert ezek a kategóriák nem rendelkeztek annyi szellemi erővel, hogy felismerhették volna a saját boldogulásuk eszközeit.

A művelődés most már nemcsak az egyén érdeke. Országos érdek az s társadalmunk már fel is ismerte, hogy az ország boldogulása csak úgy valósítható meg, ha a társadalom minden egyes tagja, elegendő szellemi fegyverrel rendelkezik. Molnár Viktor államtitkár mondotta egyik beszédében: »Mi olyan polgárokat akarunk nevelni, akik műveltek.« Ez az okozati összefüggésnek kiemelése a műveltség és a

gyonosság között. A demokracia szerint csak a művelt ember gazdagodik. A műveltségtől teszi függővé a vagyont, nem pedig a vagyontól, a gazdaságtól a műveltséget.

A művelődés útját egyengeti az a mozgalom, melynek a zalaegerszegi munkás-gimnázium is egyik megnyilvánulási formája. Akik elől az életviszonyok és a mesterségesen támasztott nehézségek elzárták a tudomány forrásait, azokat kézen ragadják a kulturának ama hívei, akik a saját munkálkodásuk eredményét a művelt és öntudatos tömegben akarják látni.

Ennek a kulturális intézménynek közeli célja az, hogy társadalmunk elhanyagolt tömegeit oly eszközökkel látta el, amelyek az egyéni boldoguláshoz okvetlenül szükségesek. A XX. század iparosainak és munkásainak nemcsak modern gépekre, hanem modern tudományokra is szükségük van, hogy a nagy versengésben, a külfölddel is sikeresen megállják helyüket.

Csak elismeréssel adózhatunk azoknak a vezető férfiaknak, kik városunkban ezt a kulturális intézményt megalapították. Hisszük és reméljük, hogy az a nagy cél, melyért oly önzetlenül küzdenek, meg is fog valósulni, csak munkásifjaink lássák be ezen intézmény fontosságát.

Hivatalos rovat.

I.

Mivel a kolera által fertőzött folyókból és vizekből származó halak útján való fertőzés lehetséges, felhívom a város lakosságát, hogy a halakat előkészítésük előtt forró vízzel öntse le és forró vízben bontsa fel s mossa ki. Ugyanigy járjon el azon ruhadarabokkal is, amelyekkel szállításkor a halak befödve voltak.

II.

Közhirre teszem, hogy a kereskedelemügyi minister ur 69688/IV—910 sz. rendelete értelmében Somogy megye területén betiltott összes országos vásárok meg fognak tartatni.

Zalaegerszeg, 1910 október 13-án.

Dr Korbai, polgármester.

Hirek.

Hivatal vizsgálat. Hodossy Lajos a győri kir. tábla elnöke és Ulrich Dezső titkár, tanácsjegyző az elmúlt héten befejezték a kir. törvényszék és járásbírói ügymenetelére kiterjedő vizsgálatot. A kir. tábla elnöke a tapasztalt rend és pontosság fölött ismételen elismerését fejezte ki Dr Degré Miklós kir. törvényszéki elnöknek s a bírói karnak.

Iskolalátogatás. Várady Károly székesfejérvári tenkerületi kir. főigazgató f. hó 13-án és 14-én a főgimnázium tanulmányi rendjének megvizsgálása céljából Zalaegerszegen időzött. Eltávoztása alkalmából az intézet ügyeinek állása s a tanulók előmenetele felett legnagyobb megelégedésének adott kifejezést.

Gyászhir. Mult héten ismét kiüzték a vármegyeházára a fekete lobogót, hogy a törvényhatósági bizottság gyászát hirdesse.

Ismét kidőlt egy tagja annak a régi gárdának, amely az újabb alkotmányos élet kezdetén vezette és irányította Zalavármegye közéletét.

Egyházasközi Dervaries Imre kilimáni földbirtokos 68 éves korában elköltözött az élők sorából.

Nemesen egyszerű, puritán ember volt. Azok-

ból való, akik minden vonásukban megőrizték apáik szokásait, hagyományait. A gazdálkodó nemes ember típusa volt Dervaries Imre. Külsejében, modorában, a földhöz való szeretetében, lelkének ideáljában a mult hagyományaihoz tapadó, de a munkában, gazdaságában a jövőbe tekintő férfi. Eseményeitől nem tárgított soha. Törhetetlen magyarságát, a nemzeti ügyért, az önkormányzati jogok védelméért való rajongását ismerte az egész vármegye. És tisztelte érte minden ember.

A közélet fórumain azonban az utóbbi években ritkábban jelelt meg. Beteges volt és törődött. De ha a politikai küzdelmek zászló alá szólították a vármegye vezetőit, Dervaries Imre ott volt mindig, fiatalos hévvel és igaz lelkesedéssel.

Halála gyászba borította a kilimáni uri házat, amely híres volt a ház urának és asszonyának magyar vendégszeretetről.

A temetés esütőrtökön volt a kiterjedt rokonság és az egész vidék nagy részvétele mellett.

Nyugodjék békében s virrasszon sírja felett a kegyeletes megemlékezés.

A család a következő gyászjelentést adta ki: Özvegy egyházasközi Dervaries Imréné szül. udvardi Udvardy Ilona mint neje; gyermekei: Blanka férjezett esengeri Háczy Kálmáné, Ákos és neje esengeri Háczy Valéria, Gyöngyi és férje kopacseli Boér Sándor, Ferenc és unokái Háczy Blanka, Elza, István, Kálmán, Dervaries Mária és László, Boér Gyöngyike és nővére Dervaries Róza, nagyszigeti Szily Kálmáné egy a maguk, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretett felejtethetetlen férj, atya, nagyatya, fivér és rokon egyházasközi Dervaries Imre földbirtokos, Zalavármegye nemesi választmányának tagja, folyó évi október hó 11-én reggel 9 órakor hosszas szenvedés után életének 68-ik, boldog házasságának 41-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult hűt tetemei folyó hó 13-án délután 3 órakor fognak a gyászhaszából a rom. kath. egyház szertartásai szerint beintertetni s a kilimáni sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelt szent miseáldozat a gelsei plebánia templomban 13-án reggel 9 órakor fog az Urnak bemutatni. Kilimán, 1910. október 11. Legyen neki könnyű a föld, melyet mint lelkes hazafi oly végtelenül szeretett!

Izr. Istentisztelet sorrendje: Hétköznap reggel 1/4 órákor, este 1/4 órákor; hétfő ünnep előestéjén 1/4 órákor; kedd sátoros ünnep első napján reggel 1/2 órákor, délelőtt 1/4 órákor, délután 4 órákor, este 1/4 órákor; szerda reggel 1/2 órákor, délelőtt 1/4 órákor, délután 4 órákor; péntek este 1/4 órákor.

Megyebizottsági tag választás. A vármegye alispánja által közzétett hirdetés szerint a megüresedő megyebizottsági tagsági helyekre f. évi október 21-én ejtik meg a választásokat Zalaegerszegen Dr Szigethy Elemér, Dr Korbai Károly, Dr Gráner Adolf és Várhidy Lajos megbízatása jár le. Mozgalom indult meg arra nézve, hogy Dr Szigethy Elemér, Dr Korbai Károly s Gráner Adolf újból beválasztassanak; Várhidy Lajos helyére pedig az ipartestület elnöke Vörös Gyula választassék meg. Helyén való dolog is, hogy az ipartestület mindenkori elnöke tagja legyen a törvényhatósági bizottságnak, hogy a város iparosságának az érdekeit a vármegyei közgyűlésen képviselhesse.

Házasság. Proch József m. kir. esendőrszázados, kassai szárnyparancsnok, e hó 18-án tartja esküvőjét Csesznák Melanie urleánnyal, néhai Csesznák Sándor vármegyei árvaszéki elnök és Laky Amália urnő leányával. — Langer

Ernő bezerédi haszonbérlet 17-én vezeti oltárhoz Hagymásky Ilonka urleányt, néhai Hagymásky Gyula zalaegerszegi építőmester és neje Vogler Róza urnő leányát.

Adomány. Rosenberg Zsigmondné urnő a zalaegerszegi nőegyletnek szives volt 10 K-át adományozni, amiért hálás köszönet mond az egyesület elnöksége.

Meghívó. A Zalaegerszegi Daloskör folyó hó 23-án (vasárnap) délután 2 órakor az Ipartestület nagytermében évi rendes közgyűlést tart, melyre az igen tisztelt rendes és pártoló tagokat, valamint az érdeklődőket ezennel meghívom. Tárgysorozat: 1. Az évi számadások előterjesztése. 2. Tisztújítás. 3. Az 1911 évi költségvetés összeállítás. 4. A zászlószentelés módjainak tárgyalása. 5. Alapszabályok módosítása. 6. Indítványok. Zalaegerszeg, 1910 október 15-én. Dr Korbai Károly sk., elnök.

Jegyzői gyűlés. A zalaegerszegi—novai járási körjegyzők f. hó 8-án tartották évi rendes 3. ülést Novában. A gazdasági tárgysorozat legfontosabb pontjai a közegészségügyi szabályok végrehajtásának megbeszélése, a bábászabályrendelet kidolgozása volt. Napirendre tűzték a büntető novella gyakorlati ismertetését, majd a számlalással kapcsolatos előmunkálatok egyöntetűségét tárgyalták meg. Végül tisztújítás volt, amikor is a belépett tisztikart — Ujlaky Béla elnökkel az élén — nagy lelkesedéssel újból megválasztották.

A gőzfürdő. Zalaegerszeg város közönsége nagyon érzi a gőzfürdő hiányát. Össze is állott több lelkes férfi s elhatározták, hogy a gőzfürdőt megépítik. Tevékenységük sikert ígér, a választott szűkebbkörű bizottság a költségvetést elkészítette s már van pályázó is, aki a gőzfürdőt bérbevenni hajlandó. A bizottság legközelebb ismét összeül, hogy tanácskozzék a további teendőkről. Most már alapos a kilátás, hogy a gőzfürdő mégis megépül s pedig a legközelebbi jövőben.

Tanítók gyűlése. A »Zalamegyei Általános Tanítótestület Zalaegerszegi Járasköre« évi közgyűlését f. évi október 20-án d. e. 10 órakor Zalaszentivánban tartja. Tárgysor: 1. Elnöki jelentés. 2. Tisztújítás. 3. Német Ferenc bagladi áll. tanító ur értekezése. 4. Kovács Ida pölöskei tanítónő urhölgy értekezése. 5. Novák Mihály igazgató ur értekezése. 6. Segélyegylet ügye. 7. Egyéb ügyek és indítványok.

Katonaság elől a halálba. Keszthelyi levelezőnk írja, hogy egy sajátságos tragikus eset tartja ott izgalomban a város közönségét. Talabér István VIII. gimn. tanuló az idén sorozták be katonának. Miután az érettségét még nem tette le, három évre kellett volna bevonulnia. Kérvényt intézett a ministeriumhoz, hogy katonai szolgálatát tanulmányainak befejezéséig elhalasztassa. A kérvényre mind eddig válasz nem érkezett s mivel Nagykanizsáról azt az értesítést kapta a fia, hogy vonuljon be, revolvert vásárolt és szülei szőlőjében mellbe lőtte magát. Sebe életveszélyes és fölépüléséhez kevés a remény.

Behívják a póttartalékosokat. Azokat az ifjakat, akiket az idén megtartott újoncállítás alkalmával részint sorszámmuk rendjén belül, részint fegyveres szolgálatra való kevésbbé alkalmas voltuk miatt a közös hadsereg póttartalékába soroztak be, október hó 17-én reggeli 7 órára hívták be 8 heti kiképzésre Nagykanizsára.

Betiltották a sertésvásárt. Alig néhány hónapja, hogy a hosszú ideig hatósági zár alatt állott városunkat a sertés forgalom számára megnyitották és a sertésvásárok tartását meg-

A gyakorlat emberei gyakorlati kísérletek

alapján bizonyítják, hogy a kőbányai

száritott hizósértéstrágyával

minden gazdasági növényenél

fényes eredményeket értek el.

Minden gazda kérje saját érdekében ezen szakvéleményeket tartalmazó ismertetéseket árajánlatot, melyeket készséggel küld a

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bosányi, Schietrumf és T. r. s. cég Budapest, IX., Üllő-út 21. szám.

☛ Szives figyelmébe: Minden hirdetéshez új szakvélemény van mellékelve! ☛

Az Önöktől vett száritott sertés-trágyával trágyázott földbe krumplit ültettem és a termés hozam 35 százalékkal volt nagyobb, mint a közvetlen mellette levő táblán, melyre ezen trágyából nem szórtam. Fuchs Kálmán, Elecskei bérgazdász.

Van szerencsénk érte it ni, hogy az Önök által szállított száritott sertés-trágyát az ősz vetések alá felhasználva azzal a legjobb eredményt érték el. Zweig Lipót és fia, Galgóc.

A száritott sertés-trágya hatásán a eredményével várahoza: omon felül voltam megelégedve. Zaboretzky Ferenc építész, Kecskemet.

engedték, már megint elrendelte a hatóság Zalaegerszegnek sertésvész miatt való zár alá helyezését. Ezzel a rendelkezéssel egyidejűleg betiltották a pénteken tartani szokott sertésvásárokat. Ez a sajnálatos eset bizony úgy a városnak, mint a fogyasztó közönségnek, de még inkább a várost övező községek lakóinak kiszámíthatlan hátrányával és károsodásával jár s feltűnő, hogy éppen mi egerszegiek vagyunk olyan pechesek, hogy ez a vész nálunk egy évben többször is fellép s olyan mérvben lép föl, hogy e miatt a sertésvásárokat megtartani nem lehet.

Esküdtszék. Folyó hó 17-én kezdődik a zalaegerszegi kir. törvényszéknél a III. esküdtszéki ülészak. A tárgyalás alá kerülő bűnügyek a következők: 17-én hétfőn: halált okozó súlyos testi sértés büntetével terhelt Holczbauer István bűnügye; 18-án kedden: rablás büntetével terhelt Dolla István bűnügye; 19-én, szerdán: rablás büntetével terhelt Horváth Dömötör bűnügye; 20-án, csütörtökön: szándékos emberölés büntetének kísérletével terhelt Canger József bűnügye; 21-én, pénteken: rablás büntetével vádolt Mijatovics György és Zagonics Mihály bűnügye; 22-én szombaton: halált okozó súlyos testi sértés büntetével vádolt Kóbor Pál, Banyó József és Török István bűnügye, 24-én, hétfőn pedig szándékos emberölés büntetével vádolt Kovács Vendelné sz. Czikla Anna bűnügye felett fog az esküdtszék ítélni. Az ekként hét napra terjedő ülészakra a következőket sorsolták ki esküdteknek: Vörös András Csabrendek, Vaspöri Gergely Vaspör, Tóth József Öreg Sümeg, Vermes Aladár Monostorapáti, Keszler Aladár Tapoleza, dr. Kassai Győző Sümeg, dr. Kaszás Károly Tapoleza, Kolosonai Antal Monostorapáti, Kummer Gyula Zalaegerszeg, Novák Sándor Sümeg, dr. Ruzsicska Kálmán Zalaegerszeg, Németh Ágoston Szőpötk, Pollák József Tapoleza, Lochuk József Söjtör, Pintér Lajos Nyirád, Tóth Árpád Bóczyolde, Kardos János Felsőbagod, Merk Antal Tapoleza, Lengyel Mátyás Sümeg, Krajczár Imre Sümeg, Kovács József Hottó, Okolicsányi Rezső Zalaszentgrót, Illés Elek Zalaegerszeg, Tivadar Ferenc Alsólendva, Polgár József Sümeg, Gróf Tivadar Sümeg, Kiss Boldizsár Mihályfa, Maron Sándor Sümeg, Koller Ferenc Alsólendva, Kolbenschlag Béla Zalaegerszeg, Mester Vendel Teskénd, Vörös Ferenc Zalaegerszeg, Pásztor Károly Zalaegerszeg, Klosovszky Ernő Zalaegerszeg, Tivolt János Zalaegerszeg, Tosch Károly Zalaegerszeg, Pécsi István Zalaegerszeg, Kőrössy Sándor Zalaegerszeg, Laux Rezső Zalaegerszeg, Martinecz Richárd Zalaegerszeg.

Összeírják az óvodaköteleseket. Mivel a város közönsége az óvodaköteles gyermekeknek óvodába való járatása körül való kötelezettsége teljesítését nagyméltóságban elmulasztja, a hatóság az óvodaköteles gyermekek összeírását rendelte el. Négy városi tisztviselő házról-házra járva, inja össze a 3—6 év közt levő gyermekeket, akiket a szülők, gondozók óvodába járatni kötelesek. Akik ilyen gyermekeket az összeírás elől eltitkolnak, valótlan vagy hamis adatokat mondanak be, az 1897 évi XXXVI. 13. § a értelmében kihágást követ el és 100 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Azért érdekében áll minden szülőnek (gyámnak, gondozónak), hogy a nála levő óvodaköteles gyermekek nevét, korát az összeírás alkalmával pontosan bejelentse.

Országos vásár. Városunkban a Simon Judás országos vásárt, rendes napján, 1910 évi október hó 28-án, pénteken tartják meg.

A szüret eredménye Zalaegerszegen. Arról már megemlékeztünk, hogy Zalaegerszegen az idei szüret nagyon rosszul sikerült. Most előtűnk fekszenek a statisztikai adatok, amelyek szomorúan tesznek tanúságot a mi szüretünk ez évi eredményéről. E szerint van a város területén 106 hold 1566 négyszögölnyi olyan szőlőterület, mely hazai vesszővel van beültetve; 225 hold pedig amerikai. A szőlők összes területe tehát 331 hold, 1566 négyszögöl. Ezen a területen termett az idén 700 hektoliter bor és pedig 354 hl. közönséges fehér, 230 hl. közönséges siller és 116 hl. közönséges vörös bor. A musinak ára 46 f, fehér, siller 56 f, vörös 60 f, ez 6bor 50 f. A szőlő ára 50—60 fillér közt váltakozott. Szomorú szüret. A peronoszporának nagyfokban történt fellépése, a lisztharmat és a sok esőzés tönkre tették a termésnek legnagyobb részét.

Álljanak itt a múlt 1909 s 1908 évi adatok. Ugyanezek a szőlőhegyeken termett 1909 évben 10,000 hektoliter bor s az ára 20—40 f közt váltakoztak. 1908 évben 11,400 hektoliter bort szüreteltek, az árak ugyancsak 20—40 f közt váltakoztak. — Ha ezeket az adatokat összehasonlítjuk, látjuk csak egész nagyságában azt a kért, amit szőlősgazdánk ez évben szenvedtek a silány bortermés miatt. És ezt nem pótolja az sem, hogy a bor ára aránytalanul magasra szökött. Ez legfeljebb a szegényebb néposztályt sújtja, mert nem juthat olesón borhoz.

Riadalom a vasuti állomáson. Egy zalaegerszegi cég címére Mohácsról lenbó. és kenderből álló szállítmány érkezett a vasuti állomásra. A küldemény átvételekor ijedten konstatálták, hogy a szállítmány nem lett fertőtlenítve, legalább ez a körülmény sehol nem volt feltüntetve. A vasuti állomás főnöksége nyomban jelentést tett a hatóságnál. Futótűzként terjedt el a városban ennek a híre és sok mende mondára adott alkalmat. A városi tanács elrendelte a lennek és kendernek fertőtlenítését.

Szabad a vásár. Zalavármegye területén a koleraveszély miatt az országos vásárok és bucsuk betiltattak. A kereskedelmi miniszter a tilalmat feloldotta, tehát a vásárok és bucsuk a rendez időben meg fognak tartatni; azzal a korlátozással azonban, hogy a vármegyében uralkodó ragadós száj- és körömfájás miatt a vészkerületben tartott vásárookra hasított körmű állatok nem hajthatók fel.

Gyilkos szerető. Varga József nemesvitai lakos napszamos ember vadházasságban élt Hegedűs Rozáliával. Ámbár nem kötötte őket össze sem a törvény ereje, sem az egyház áldása, mégis szépen megértették egymást és megfértek egymással. A múlt napokban kimentek a hegyre dolgozni. Munka után Varga elment a hegyben lakó ismerőseihez. Hegedűs Rozália pedig lefeküdt. A napi munkában elfáradva, mélyen elaludt és nem hallotta, mikor az ember éjjel hazaért és be akart a lakásba menni. Sokáig kellett dörömbölnie, míg amaz felébredt és ajtót nyitott. E fölött Varga olyan dühbe jött, hogy kést rántott elő és a szerencsétlen nő szívébe mértotta, aki nyomban meghalt. A gyilkost a esendőrok letartóztatták.

Sikkasztó pincér. Érdekes alak állott múlt héten a zalaegerszegi büntető bíróság előtt. Rakoneza Károlynak hívják a jeles ifjut, aki mindössze husz éves, de már négy ízben volt büntetve lopás miatt. Foglalkozására nézve pincér és rendkívül szemfüles, értelmes fiú. A büntető törvénykönyvnek a lopásra vonatkozó paragrafusait, a novellával együtt úgy tudja, hogy vizsgát tehetne belőle az egyetemen. A büntett és vétség közti különbséget feszegette a tárgyaláson is. Rakoneza Károly Tapoleán pincéreskedett Béla vendéglősnél. A gazdája egy ízben 34 koronát küldött az adóhivatalba. Az ifju kereste is egy ideig az adóhivatalt; kérdézősködött a járókelőktől, akik utba is igazították, de Rakoneza bizony mégsem oda ment, hanem 34 koronával a zsebében egyszerűen meglépett. De elesípték és bíróság elé állították. Persze tagadott, mint a parancsolat. Azt vitatta, hogy a gazdája boszúból tör ellene, mert nem akart mellette tanuskodni a váló perében. „Ámbár büntetett előéletű vagyok — mondta a kitűnő vádlott — de ilyen üzletre nem vállalkozik gavallér ember.” Rakonezára azonban rábizonyult az eset és a bíróság hat hónapi börtönrre ítélte. A vádlott megnyugodott. „Ha fellebbezek, sem kaphatok kevesebbet, mert ez a minimum,” mondá Rakoneza és derűlten követte a fogházóri a dutyiba.

A hamis pénz. Megirtuk a múlt számunkban, hogy Bizsók István zalaegerszegi cipész kezébe a novai vásáron hamis pénz került s emiatt a hatóság megindította az eljárást. Bizsók István a hamis pénz történetét hitelesen a következőleg írta meg lapunknak: — A novai vásár napján, mindjárt reggel egy lentiszombathelyi paraszt ember megvett tőlem három pár cipőt. Bankóval fizetett, amelyből visszajárt neki 6 K. A visszajáró összeget ezüstben adtam neki. Ezt a pénzt is a vásáron kaptam. Jó pénz volt az utolsó darabig. Később vissza jött a lentiszombathelyi ember s azt állította, hogy hamis forintost adtam neki. A felmutatott forintost azonban jó volt, én tehát adtam neki érte két

koronát. Ezzel nyugodtan eltávozott. Később azonban újra visszatért s most már egy ólomdarabért követelt jó pénzt. Persze azt hitte, hogy ha az előbbi becséréltem, azért is kaphat két jó koronát. Természetesen erre az üzletre nem voltam hajlandó. A lentiszombathelyi atyafi lárnozott, amire figyelmesek lettek a csendőrök s elvették tőle a hamis pénzt. — Amint ezekből kitűnik, Bizsók István egészen ártatlanul keveredett bele a hamis pénz történetébe.

Leégett község. A gondatlanság ismét veszélybe, nyomorúságba sodort egy virágzó községet. Rajk község pusztult el csaknem felerészben f. hó 10-én. A tűz Németh János ottani lakos pajtájában keletkezett a csaknem hetenkint megismétlődő okból: a gazda öt éves kis fia gyufával játszott s a szélben egy pillanat alatt lángba borult az egész utca sor. Szegény emberek az ijedségből megdermedve nézték a pusztító lángnyelveket, melyek rövid pár óra alatt 28 lakóházat emésztettek meg az összes melléképületekkel s az ott felhalmozott szalma és takarmányneműekkel együtt. A beálló esti sötétségnek már csak a mindenüket veszített, siránkozó emberek s jajveszékkel asszonyok állottak a füstölgő üszkők felett. A gondatlan szülők ellen folyó szigorú vizsgálat azonban nem enyhíti a nyomort s a legszélesebb mederben megindított segélyakció is aligha hozza meg a kárpótiást.

Terjed a ragadós száj- és körömfájás. Dacára a legmesszebbmenő s a gazdákra rendkívül nyomasztó óvintézkedéseknek a szarvasmarhák száj- és körömfájása még mindig terjed. Múlt héten a nagykanizsai járást vonták be a vészkerületbe, mert ott is fellépett a kór. A gazdák sok helyen el vannak keseredve a zár miatt. A gazdasági munkálatokat csak nagy kinnal bajjal tudják végezni s a védekezés, örök kiállítás, fertőtlenítés egyébként is megszorították a gazdák gondjait. Az állattenyésztést és forgalmat megbénító betegség kiszámíthatatlan gazdasági kárt okoz a vármegyének s az idej esztendő sok baja között ez a csapás a legérezkenyebb.

A megvert örök. A ragadós száj- és körömfájás járványának megállítására szolgáló intézkedések áldozata lettek Vastag János kiskomáromi és Kaszás György orosztzyi lakosok. Mindkettőt a vész behurcolásának megakadályozása végett állították ki falujuk végére örök. Az előbbi a figyelmeztetés ellenére is továbbtani akaró Gábor György kiskomáromi lakos szekerekkel eltipratta, utóbbi pedig a tilalom áthágásán ért Horváth János és Horváth József dióskáli lakosok verték meg. A tettesek ellen hatóság elleni erőszak miatt indult meg a büntető eljárás. Mindegyikük az anyagi károkat okozó rendelkezések miatt való elkeseredésével védekezik.

A boszu. Lehár Mihály muraszigeteki lakos régi haragosa volt Szabó János belatincei lakosnak. Ha néha-néha szerét ejthették, sohasem mulasztották el, hogy egymás oira alá borsot törjenek. Végre is a nagyon felboszautott Lehár Mihály f. hó 9-én megleste haragosát, mikor az este hazafelé tartott. A belatincei országuton megtámadta s oly alaposan megverte, hogy az most is az ágyat őrzi.

Bikaviadal Hetésen. Furesa kis látványban volt része Hetés község lakóinak a hét elején. A falunak van egy bikája, mely kissé keveselői kezdte azt a pár órát, amit naponként kimenőül kapott. Fogta tehát magát és egy alkalmas pillanatban hátat fordítva lakhelyének, kiröhant az udvarból s eszevesztetten futkosni kezdett egyik kertből ki, a másikba be. A község lakossága rémülten menekült a veszedelmes állat elől. A bátrabb férfiak első ijedségükből felocsudva, kapát, kaszát fogtak s uccu a bika után. Órákig tartó hajszá után sikerült csak ártalmatlanná tenni az állatot és pedig csak úgy, hogy maga a bika megunta a futkosást s szépen visszatért ősi istállójába.

Időjárás. Enyhe, napsugaras ősz járt a múlt hét elején. Mosolygott a vénasszonyok nyara. De egyet fordult a szél és hideget hozott valahonnét messze északról. Tegnap reggelre fehér hóharmat rakodott a rétekre, a megmaradt virágokra. Pereg a falevél, elhervad a virág s beköszön a szomorú ősz.

Apró esetek.

(A vicinális.) Miről is lehetne szó, mint az egerszegi vicinálisról.

A napokban véletlenül sokan utaztak el Egerszegről s így s vasuti állomás peronja, ha ugyan annak nevezhető, tömve volt utasokkal és esomagokkal.

A mindig késő vicinális egy jó félórát vesztelt az állomáson míg mindenkinek helyet tudtak szorítani. Közbevetőleg megjegyezhetjük, hogy néhánynak olyan koesi is jutott, melyen nem az osztály száma áll, hanem a következő: "Tizenkét embernek és hat lónak", ami külsőben nálunk nem is megy szenzáció számba.

Mikor már mindenki beletörődött keserves sorsába, a kalauz, miután néhány zugolódó utast még utólag sikerült lecsillapítani, jelt adott az indulásra. A vonat megindult. Körülbelül a ligeti sorompónál haladt, mikor egy falusi atyafi lélekszakadva fut be az állomásra s egyeresen a forgalmi tiszt felé tart.

— Tekintetős uram, megkövetem 'ássan, elérhetem-e még a vonatot? — kérdezte rémült arccal.

— Ojje! — felelt a tiszt — ha jó lába van, talán még a tegnapi is.

(Későn.) Csinos parasztleány kopogtat be a büntető járásbíróhoz:

- Lehet itt panaszt emelni?
- Miféle panaszt?
- Megsértették a becsületemet.
- Aztán ki sértette meg?
- A nagyságos ur, akinél szolgáltam.
- És miért?
- Miért? Bizony ennek csakis ő a megmondhatója.

- Nem kacsingatott a gazdájára?
- Ments Isten!
- Hát az magára?
- Ó igen.
- És maga türte?
- De-hogy is! Menten lesütöttem a szememet.
- Hát aztán?
- Aztán a nagyságos ur átkarolta a derekamat és meg akart csokolni. Én szabadulni igyekeztem, ő erősebb volt és nem engedett el addig, amíg a nagysága be nem toppant a szobába. Na, volt aztán hadd el hadd! A nagysága elmondott engem mindennek.

— De hát akkor miért mégis a gazdája ellen emel panaszt?

— Azért instálom, mert a nagysága — már későn toppant be.

(Egy férj naplójából.) Városunkban egy ujdonsült férj naplót vezet. E rovat vezetőjének sikerült megkeríteni a naplót s néhány elmésőbb mondást, noha az illető ur dühöngeni fog érte, leadunk a t. olvasónak:

— Ha tudni akarod, mi a boldogság, házasodj meg s meg fogod látni, hogy milyen boldog voltál — egykor.

— Ha egy nő szerelmes beléd, tedd próbára, mielőtt feleségül veszed. Ha azután már leugrott a negyedik emeletről, akkor biztos lehetsz, hogy méltó szerelmedre.

— Kétféle nők vannak: jók és rosszak. Az első fajtától óvakodj.

— Ha feleséged öngyilkosságot akar miattad elkövetni, ígérd meg neki, hogy követni fogod a halálba. Hisz nem kell ám azonnal követned!

— Esküvőd napján ülj automobilra s úgy száguldj az oltár elé. Ha szerencés vagy, hát valami baleset ér és a házasságból semmi sem lesz.

Közi: Friczi.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		9-80	—
rozs		6-80	—
árpa		7-50	—
zab		7-30	—
tengeri		7-25	—

Nyilt-tér*)

Köszönetnyilvánítás.

Boldogult nőm elhalálózása alkalmával a »Nemzeti Balesetbiztosító Részvénytársaság« a temetkezési biztosítást minden fennakadás nélkül kifizette; a társaságnak, valamint a »Kegyület« temetkezési egyesületnek velem szemben tanúsított humánus és előzékeny eljárásáért ez uton mondok hálás köszönetet.

Domby Pál.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác

Eladó

többféle finom

téli és őszi alma.

Döbrétei gazdaság.

Sürgős megbízásunk van

10.000.000 korona törlesztéses jelzálogkölsön elhelyezésére I. és II. helyre földbirtokokra és nagyobb városokban levő házakra, **4 1/2 % -os kamatra.**

Kölsönök a legmagasabb becsérték két harmad része erejéig a legelőnyösebb feltételek mellett engedélyeztetnek.

Felvilágosítással költségmentesen szolgál:

PROPPER és ŐRLEI bank- és váltó-üzlete
Budapest, VI., Andrássy-ut 32.

Azonnali alkalmazást nyerhet egy ügyes nő, ki a vasuti indóháznál ételek és italok elárusítását elvállalja.

Bővebb felvilágosítást ad

Heincz János

Baross-ligeti vendéglős.

HIRDETÉSEK
felvételnek
A KIADÓHIVATALBAN

1162/910. sz.

Árverési hirdetmény.

Zalaszentiván község képviselő-testületének 24/910. sz. határozata alapján közhírré tétetik, hogy a tulajdonát képező

községi kovácsház

1911. április 24-től 1914. április 24-ig terjedő 3 évre, **1910. évi november hó 20. napjának d. e. 9 órájaker Zalaszentiván község-házánál tartandó nyilvános árverésen haszonérbe fog adatni.**

Feltételek a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zalaszentiván, 1910. október 14.

Lenk János
körjegyző.

Van szerencsém a n. é. utazó közönség szives tudomására hozni, hogy a régi jóhírnevű

zalaszentgróti

„Korona“ szállodát

teljesen **ujjonnan átalakítottam**, 10 szálló szobára kibővítettem, azokat teljesen új **reform rézbutorral** rendeztem be.

Külön étterem, kávéház, polgári szobák, veranda, kerthelyiség, tágas udvar, nagy istálló, minden a legnagyobb kényelemmel berendezve.

Kitűnő magyar konyha, saját termésű és balatonvidéki **borok.**

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

tisztelettel

Lukács Gábor
tulajdonos.

Minden vonathál kocsí.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára, különféle kőszénre, koksra és faszénre** megrendeléseket felveszek.

Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és Fia.

Neményi testvérek SAVOY nagyszálloda

BUDAPEST, József-körút 16. Telefon 154—08. A főváros legújabb és legmodernebb szállodája a város központjában, 120 vendégszoba. Olvasó és társalgó-termek. Központi gőzfűtés. Fürdőszobák — lift — Vacuum-Cleaner. — Minden szobában hideg- és meleg vízvezeték. Villamos vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal.

Mérsékelt árak! A legfigyelmesebb kiszolgálás!

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és finom érmelléki borok beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardiószegen.

Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzéknek egyetlen házból sem szabad hiányozni, mert sok mindenkit érdeklő dolgot tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelező-lapon kérni.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Több ezer elismerő levél. Készlet: 3 millió.

5170/tikvi 1910.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Perl József ügyvéd, esődtömeggondnok végrehajthatónak Mort Péter végrehajtást szenvedő elleni 60 K és jár. iránti végrehajtási ügyében a hivatalból fogantatandó árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a nagylengyeli 89. sz. tjkvben + 337. hrszámú szántóból Mort Péter $\frac{1}{8}$ -ad rész jutalékára 5 K; — II. a nagylengyeli 183. sz. tjkvben 591. hrsz. szántóból ugyanennek $\frac{1}{35}$ -öd részére 12 K; — III. a nagylengyeli 131. sz. tjkvben + 368. hrsz. szántóból ugyanennek $\frac{1}{32}$ -ed részére 69 K; — IV. a nagylengyeli 160. sz. tjkvben + 590. hrsz. szántó $\frac{1}{8}$ -ad részére 40 K; + 623. hrsz. szántó $\frac{1}{8}$ -ad részére 3 K; — V. a nagylengyeli 823. sz. tjkvben + 491. hrsz. szántóból $\frac{1}{16}$ -od részre 52 K, + 493. hrszám $\frac{1}{16}$ -od részére 14 K; — VI. a nagylengyeli 123. sz. tjkvben + 336. hrsz. szántóból ugyanannak $\frac{1}{8}$ -ad részére 12 K; — a nagylengyeli 585. sz. tjkvben + 155/a hrsz. alattiból ugyanannak felerész jutalékára 90 K; — VIII. a nagylengyeli 527. sz. tjkvben 569. hrsz. alattiból $\frac{1}{16}$ -od részre 34 K, + 872. hrsz. $\frac{1}{16}$ -od részére 58 K; — IX. a nagylengyeli 520. sz. tjkvben 490/4 hrsz. szántó fele részére 140 K; — X. a nagylengyeli 340. sz. tjkvben + 367. hrsz. szántó $\frac{1}{32}$ -ed részére 33 K; — XI. a nagylengyeli 588. sz. tjkvben + 35. hrsz. házosztályadóval terhelt ház felerészére 160 korona kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fent megjelölt ingatlan az 1910. évi november hó 3-ik napján délelőtt 10 órakor Nagylengyel község-házánál megtartandó nyilvános árverésen és pedig házbéradó alá eső ingatlan a kikiáltási ár felénél, egyéb ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. tc. 48. §-a alatt jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 6. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelye-

zéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1910. július hó 7.

Rutich sk., kir. tszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

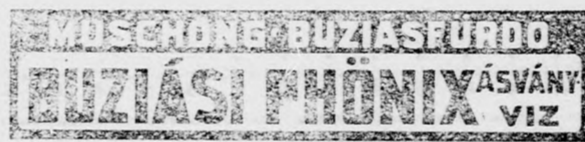
Tanító Kálmán, kir. tszéki tlkvtő.

Értesitem a t. vevőközönséget
hogy Bécs legelső női divatáru-
ház Br. Pollitzer utóda F. Weil
teljes mintagyűjteménye

nálam van lerakatban, amely vétel
kényszer nélkül megtekinthető.

Teljes tisztelettel

Singer Miksa.

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.

ÜDÍT-GYÓGYIT. ÜDÍT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült
hurutjainál, húgykő- és a fényképződésnél a lég-
utak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmai-
nál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat:

Gyarmati Vilmos cégnél Zalaegerszegen.

Eladó

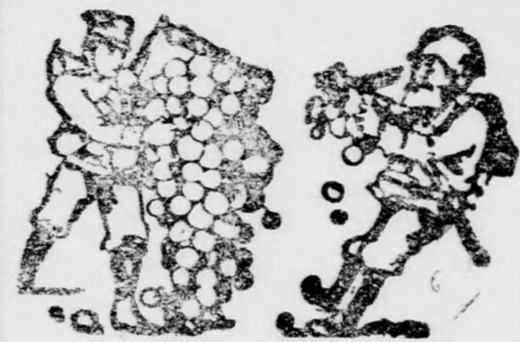
egy jó karban levő

zongora

és egy „Yost“ írógép

ifj. Horvát Jenő

áruházában Zalaegerszegen.

**Szőlő-
oltványokat**
szállít ameri-
kai sima és
gyökeres
vesszőket kü-
lönféle fajok-
ban, fajtisza-
sáért jótállva

legdusabb választékban a már évek óta elsőnek
és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep.
tulajdonos:

Caspari Frigyes.

Medgyes 109. szám (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden ré-
széről érkezett elismerő levelek, eunélfogva min-
den szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt
az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írás-
belileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlő-
telep feltétlen megbízhatóságáról.

Egy jó forgalmu

fűszerkereskedés,

kitűnő italméréssel Nagy-
gencsen, más vállalat miatt
azonnal átadó, vagy házzal
együtt eladó.

Üzlet a főtéren, vasuti állomás közel.

Danászy Viktor Nagyencs,
Vasmege.

Valódi

legjobb minőségű porosz

kályhafűtő szén

kicsinyben kapható

Gráner Lipót Fia

vaskereskedésében.

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében
ZALAEGERSEGEN.

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt
tetőlemez tartós, tűzbiztos, szagtalan, kát-
ranyozást vagy egyéb mázolás nem igénylő

tetőfedőanyag

A főváros
ontjában,
onti gőz-
Minden
asut köz-

olgálási

Szülő-

ványokat

allit ameri-
sima és
gyökeres
szöket kü-
féle fajok-
n, fajtiszta-
ért jótállva

a elsőnek

ny telep.

es.

ló megye.)

I

minden ré-
gva min-
étele előtt

mint irás-
enti szülő-

nt.

dés,

Nagy-

miatt

ázzal

s közel.

gencs,

ROSZ

zén

ó

Fia

yag

k el.

lésében

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RÉSERVÉ

Legcélszerűbb!

Legolcsóbb!

Mindenkinek nélkülözhetetlen

**A FRANKLIN
KÉZI LEXIKONA,**

mely három nagy nyolcadrétű kötetben rövid és tömör leírásokban tárgyalja az összes tudni-valókat.

Minden cikkét kiváló szakemberek írták, tehát adatai feltétlenül megbízhatók; csak azt öleli fel, amire a művelt embernek tényleg szüksége van s akkora terjedelemben, amennyiben szükséges.

Szövegét száznál több tábla — köztük sok színes — teszi szemléletessé.

A Franklin Kézi Lexikona lesz tehát a magyar közönség mindennapos használatra való, könnyen kezelhető, praktikus és hű tanácsadója.

A három pompás kötet ára 54 korona.

Az I. kötet 1911 elején jelenik meg, a II. és III. kötet rövid időközökben.

Megrendelhető:

Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

Budapest, VI., Andrássy-ut 21. szám és minden könyvkereskedésben.

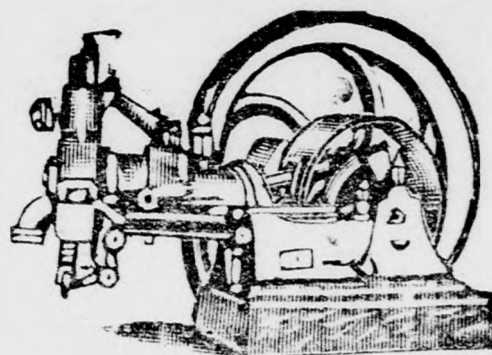
Világkiállítás Szt. Louis 1904 Legjobb Kivonat Grand Prix

Globusz
fém tisztító
kivonat

minden más tisztítószer felülmúl

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú **Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat** valamint **Szivógázmotorokat.**

Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKAL

a tényleges lóerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA

Budapest, Teréz-körút 41. :: Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétel!

**A nagyérdemű
közönség figyelmébe!**

Van szerencsénk tudatni, hogy Zalaegerszegen, a Főtéren, a plébánia épületben társas

**női szabó és
konfektio üzletet**

nyitottunk.

Raktáron tartunk: kész felöltőket, téli kabátokat, bluzokat és alsó szoknyákat, kosztüm és mindenféle divatkelméket.

A fazon munkát a legolcsóbb és legszebb kivitelben készítjük, ugyszintén férfiruhát is elvállalunk.

Kiváló tisztelettel

Tischlér és Németh.

Eladó

a Jákum-utca 10. szám alatti **ház**, állván 7 szoba, nagy előszoba, veranda, fürdőszoba, konyha, cselédszoba, mosókonyha és mellékhelyiségekből, az egész épület alapincézve, az udvaron egy két szoba és konyhából álló kis lakással, nemkülönben az udvaron egy 3 állású istálló, takarmányszoba, kocsiszin és egy szobás kocsis lakásból, az udvaron nagy fűskamrák és két zárt félszer, nagy udvarral és kerttel; az Erzsébet királyné-utcai két lakásos **ház**, állván mind-egyik lakás 3 szoba, fürdőszoba, konyha, pince és mellékhelyiségekből;

a zalaegerszegi hegyen egy nagyon szép fekvésű **szőlő** új nyaralóval együtt, mely áll 2 szoba, konyha, mellékhelyiségek, présház és pincéből.

Bővebb felvilágosítást ad

Morandini Román építőmester Csáktornya.

ERDÉLYI JENŐ

gépész és elektrotechnikus gép-
fém- és lakatos ipari műhelye

ZALAEGERSZEGEN.

Az ezredéves országos kiállítás elismerő oklevelével kitüntetve.

Telefon szám 43.

Készít:

fúrt, levert és ásott kutakat, szivattyukat, két csőbörrel működő, könnyű járású különleges kutszerkezeteket.

Gép, vas, fémipari és lakatos munkákat, drótfonatokat.

Villanyvilágítási, telefon és háziacsengő berendezéseket.

Vizvezeték berendezéseket elektromotorral közvetlenül a kutból automatikus bekapcsolással. Légnomással működő vízvezetékkeket kézi vagy géperőre.

Fürdő- és closet berendezéseket vízvezetékkel vagy anélkül. Csatornázásokat.

Javitásokat és átalakításokat jutányosan eszközöl.

Felülmulhatatlan háziszor

meghülés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, ischias, ízületi lob, zsábadban szenvedők fájdalmainak megszüntetésére.

Ára kis üvegnek 2 korona, nagy üvegnek 2.50 korona, próbaüvegnek 1.20 korona.

Gyártják: Dr Borovszky R. és Borovszky K. Budapest, II., Fő utca 73-77. szám.

Kapható mindenütt.

Eladó

Szombathelyen, a vasut átellenében egy

vendéglő

joggal együtt, családi viszonyok miatt.

Tudakozódni lehet

Zámbó örökösöknél
Szombathely, Petőfi-utca 11.

BORSZESZ

az ásványvizek királya, angolkór és vészegénység ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főraktár Zalaegerszegen:

Fangler Mihály és Fia

fűszer- és esemege kereskedő cégnél.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótleka

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, osztrál és meghüéseknel, bedörzsölésével használandó.

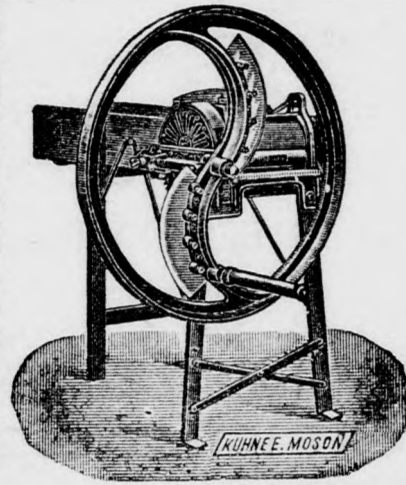
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegben K-80, K 1.40 és K 2.- és újszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr Richter gyógyszer ára az „Arany országhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu
Minden nap szétküldés.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás!

A KÜHNE-féle mosonyi gazdasági gépgyár gyártmányaiból állandó raktár van

Gráner Lipót Fia vaskereskedésében, ZALAEGRSZEGEN.

Gyári árban kaphatók mindennemű gazdasági gépek.

A gazdaközönség igen kedvező részletfizetési feltételek mellett vásárolhat gazdasági gépeket.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás!

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK és hitelszövetkezet

az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét, hogy Vill., József-körút 28. sz. (Békkocsis-utca sarok), valamint IV. kerület, Ferenciek-tere 1. sz. (királyi bérpalota) újonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raktáruak, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll, teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk, minden darab jóállás mellett adatik el.

A t. hölgyközönség szives figyelmébe!

Ajánlom Szénássy Gyula, Brammer Ödön budapesti cégek és egy bécsi es. és kir. udvari szállító cég új őszi és téli

női kelme minta-gyűjteményeit.

Az árak teljesen ugyanazok, mint a fent jelzett cégeknél.

Bizományi raktáron valódi angol kelmékből kizárólag csak egy kosztümre valók.

Ezen minta-gyűjteményemet kívánatra szivesen házhoz küldöm minden kötelezettség nélkül.

Egyben értesítem a t. vásárló közönséget, hogy az őszi és téli kabátok, boák- és muffokban már nagy választékom van.

Tisztelettel

MARTON MÁRKUSZ utóda.